

Siedlce, dnia 25 marca 2020 r.

O – ROK. 502.4.2020

Państwowa Komisja Wyborcza
Krajowe Biuro Wyborcze
ul. Wiejska 10
00 – 902 Warszawa

W związku ze zbliżającym się terminem wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 10 maja 2020 r., po ogłoszeniu przez Ministra Zdrowia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii, zwracam uwagę na trudności związane z organizacją wyborów w zakresie obowiązków spoczywających na jednostkach samorządu terytorialnego.

Zgodnie z kalendarzem wyborczym do 20.04.2020 r. ma nastąpić sporządzenie spisów wyborców przez gminy. Do zadań wójta (burmistrza, Prezydenta Miasta) należy wydanie na wniosek wyborców decyzji w przedmiocie wpisania lub odmowy wpisania do rejestru wyborców (art. 20 § 1 k. w.). Udostępniony musi być także w urzędzie gminy spis wyborców, przy czym wójt zobowiązany jest do powiadamiania wyborców, w sposób zwyczajowo przyjęty, o sporządzeniu spisu wyborców oraz o miejscu i czasie jego udostępniania (art. 36 § 1–3).

Do 4.05.2020 r. będzie istniała możliwość składania wniosków o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania. Pełnomocnictwa do głosowania udziela się przed wójtem lub przed innym pracownikiem urzędu gminy upoważnionym przez wójta do sporządzania aktów pełnomocnictwa do głosowania.

Powyższe czynności wymagają kontaktu z interesantem, który w związku z epidemią musi być ograniczony.

Ograniczenia związane ze stanem epidemii w sposób ewidentny wpływają również na możliwość wywiązania się jednostki samorządu terytorialnego w zakresie techniczno-organizacyjnej strony przygotowania lokali wyborczych. Właściwe przygotowanie lokalu wyborczego jest konieczne dla zapewnienia sprawności przeprowadzenia głosowania i – szerzej – wyborów, ale także dla zagwarantowania przestrzegania konstytucyjnych zasad prawa wyborczego, w tym przede wszystkim zasady tajności głosowania i powszechności wyborów.

Większość lokali wyborczych na terenie miasta Siedlce mieści się w placówkach oświatowych, które decyzją Ministerstwa Edukacji Narodowej pozostają zamknięte. Powierzchnia dużej części lokali wyborczych nie pozwala na zapewnienie odległości 1,5 m do 2 m pomiędzy członkami obwodowej komisji wyborczej. Dodatkowo z osobami prywatnymi będącymi właścicielami budynków, w których mają siedziby obwodowe komisje wyborcze są zawierane umowy zlecenie. Do ich podpisania konieczny jest osobisty kontakt, który pozostaje w sprzeczności z wprowadzonymi zakazami.

W związku z zaistniałą sytuacją wielkim wyzwaniem będzie zapewnienia bezpieczeństwa przed zakażeniem wirusem SARS – CoV – 2 zarówno członków komisji jak i samych wyborców (na dzień 31 grudnia 2019 r. w mieście Siedlce uprawnionych do głosowania w stałych obwodach było 58.815 osób). W mojej ocenie, zapewnienie środków ochrony osobistej nie mieści się w zakresie obsługi techniczno – organizacyjnej wyborów spoczywających na jednostkach samorządu terytorialnego. Dotacja przyznawana na pokrycie kosztów przeprowadzenia wyborów pokrywa bowiem tylko standardowe wydatki wyborcze.

Mając na uwadze powyższe, wyrażam obawę dotyczącą możliwości prawidłowej realizacji zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego w zakresie przygotowania wyborów powszechnych, **w sytuacji związanej z koniecznością ograniczenia kontaktu z innymi osobami wynikającymi nie tylko z obowiązujących przepisów, ale również z apeli różnych środowisk: rządowych, samorządowych, kościelnych i innych o pozostanie obywateli naszego kraju w domach.**

W oparciu o § 8 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 433), jako kierownik Urzędu Miasta Siedlce, podjąłem decyzję o wykonywaniu działań przez Urząd Miasta Siedlce w sposób wyłączający bezpośrednią obsługę interesantów. Możliwość taką w § 10 daje również Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. z 2020 poz. 491). Dodatkowo w związku z zamknięciem placówek oświatowych: żłobków, przedszkoli i szkół duża część pracowników urzędów jednostek samorządu terytorialnego korzysta z opieki nad dziećmi.

Mając na uwadze powyższe, realizacja zadań spoczywających na jednostkach samorządu terytorialnego w zakresie organizacji wyborów, w stanie epidemii obowiązującym do odwołania, jest poważnie zagrożona. Jednocześnie pogodzenie obowiązków jednostek

samorządu terytorialnego z koniecznością ograniczenia kontaktu z interesantami wydaje się niemożliwe.

Epidemia spełnia przesłanki siły wyższej stanowiąc zdarzenie nadzwyczajne, zewnętrzne, któremu nie można zapobiec. Wobec powyższego, w przypadku utrzymania stanu epidemii na terenie kraju, jednostce samorządu terytorialnego nie będzie można przypisać winy za brak realizacji poszczególnych zadań wynikających z ustawy Kodeks Wyborczy zgodnie z ogłoszonym kalendarzem wyborczym.

Ponadto pragnę zwrócić uwagę Państwowej Komisji Wyborczej na pozostałe problemy związane z prawidłowością przeprowadzenia wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 10 maja 2020 r.

Zasadniczą kwestią, w mojej ocenie, jest zapewnienie prawa do głosowania wyborcom, którzy w związku ze stanem epidemii mogą mieć poważne obawy dotyczące wzięcia udziału w głosowaniu.

Zgodnie z art. 39 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 Kodeks Wyborczy głosowanie odbywa się w lokalu obwodowej komisji wyborczej. Druga urna wyborcza stosownie do treści art. 44 § 2 Kodeksu Wyborczego jest urną pomocniczą przeznaczoną wyłącznie do wrzucania kart do głosowania przez wyborców w obwodach głosowania w zakładach leczniczych i w domach pomocy społecznej. Doniesienia medialne dotyczące możliwości poruszenia się obwodowej komisji wyborczej z urną wyborczą, w szczególności do lokali mieszkalnych osób pozostających w kwarantannie, nie znajdują oparcia w obowiązującym prawie.

Dlatego wyrażam zaniepokojenie wynikające z troski o zapewnienie prawa do głosowania obywatelom Polski, a biorąc pod uwagę pełnioną funkcję Prezydenta Miasta Siedlce w szczególności zapewnienia prawa do głosowania mieszkańcom miasta Siedlce.

Ograniczenia w zakresie kontaktów osobistych będą złamane przy wykonywaniu czynności przez obwodowe komisje wyborcze w zakresie: posiedzeń komisji, szkoleń jej członków oraz kontaktu członków komisji w dniu wyborów pomiędzy sobą oraz z osobami uczestniczącymi w wyborach. Biorąc pod uwagę, iż maksymalna liczba członków obwodowych komisji wyborczych w mieście Siedlce **to 399 osób**, skutki w postaci rozprzestrzenienia się wirusa SARS – CoV – 2 dla miasta Siedlce mogą być tragiczne.

Ponadto należy wziąć pod uwagę, że część osób powołanych do składu obwodowych komisji wyborczych może ulec zakażeniu pomiędzy powołaniem na członka obwodowej komisji wyborczej a dniem wyborów lub może zostać objęta

kwarantanną. W takiej sytuacji obwodowa komisja wyborcza może w dniu wyborów nie mieć minimalnego składu umożliwiającego jej pracę.

Mając na uwadze wszystkie przedstawione przeze mnie wątpliwości i obawy, proszę o rekomendowanie przez Państwową Komisję Wyborczą wprowadzenia na terenie Polski, odpowiedniego do sytuacji, stanu nadzwyczajnego, o którym mowa w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, umożliwiającego przesunięcie terminu wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na czas gwarantujący obywatelom nie zagrażające życiu i zdrowiu warunki udziału w głosowaniu i pracy w obwodowych komisjach wyborczych, a jednostkom samorządu terytorialnego możliwość wywiązania się z ich zadań wynikających z obowiązujących przepisów prawa.

PREZYDENT MIASTA

Andrzej Sitnik

Do wiadomości:

- Delegatura Krajowego Biura Wyborczego w Siedlcach.